

Asia: VN/1001/2020

Hallituksen esitysluonnos laajakaistarakentamisen tuesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Pohjois-Lapin seutukuntaan kuuluvat Inarin, Utsjoen ja Sodankylän kunnat. Utsjoen kuntaan on rakennettu valokaapeliyhteydet vuonna 2011. Sodankylän kuntaan yhteydet rakennettiin Nopea laajakaista -hankkeen aikana vuosina 2017-2019. Inarin kunnassa on kolme laajakaistaosuuskuntaa, jotka ovat rakentaneet nopeat yhteydet Törmäseen, Tolosentien varteen ja Ukonjärvelle. Liittymiä näissä on noin 110 kpl. Pääosa Inarin kunnasta on vielä ilman nopeaa laajakaistayhteyttä. Lausunnolla oleva laajakaistalaki koskee Pohjois-Lapissa siten ensisijaisesti Inarin kuntaa, vaikkakin täydennysrakentaminen myös Sodankylässä ja Utsjoella tulee mahdollistaa tässä lausunnossa mainituin edellytyksin.

Inarin kunnassa on 6900 asukasta. Kunnan taajama-aste on noin 66 %. Inari on pinta-alaltaan Suomen suurin kunta. Maapinta-ala on 15 056 km². Asukastiheys on siten vain 0,44 asukasta/km². Harva asutus ja pitkät etäisyydet kohottavat laajakaistarakentamisen kustannuksia ja näkyvät erityisesti korkeina liittymäkohtaisina kuluina. Esimerkiksi Sevettijärventie Kaamasesta Näätämöön on pituudeltaan 120 km. Tämän runkoyhteyden, joka kattaa vain osan Inarin kunnasta, rakentamiskustannukset ovat arviolta noin 1,2 miljoonaa euroa. Alueella asuu noin 150 taloutta. Mikäli liittymien penetraatioaste on 50 %, tulee liittymäkohtaiseksi kustannukseksi vähintään 16 000 euroa. Hallituksen esityksessä käytetyn tukiasteen mukaan Inarin kunnan rahoitusosuudeksi/liittymä tulee tällöin noin 5 300 euroa ja kokonaisrahoitusosuudeksi noin 400 000 euroa, siis pelkästään näiden 75 liittymän osalta. Nopean laajakaistayhteyden mahdollistaminen koko kuntaan maksaa moninkertaisesti.

Osittain keskimääräisiä kustannuksia/liittymä voidaan alentaa, mikäli tukea olisi mahdollista saada vapaa-ajan asuntojen liittymille. Matkailu on kunnan tärkein elinkeino ja sesonkina väkiluku voi kaksinkertaistua.

Sodankylän ja Utsjoen kunnat muistuttavat monin osin Inarin kuntaa. Esimerkiksi Sodankylän kunta on pinta-alaltaan Suomen toiseksi laajin kunta. Utsjoella puolestaan asuu 1215 ihmistä ja väestötiheys on vain 0,23 asukasta/km².

Edellä mainitun perusteella Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymä esittää, että:

- 1) Poikkeuksellisen pitkät etäisyydet ja harva asutus tulee huomioida kuntien tukiosuuden määrittelyssä siten, että Inarin, Sodankylän ja Utsjoen kuntien omarahoitusosuus on enintään 8 %.
- 2) Ohjelmaan varattava rahoitus tulee moninkertaistaa siten, että se mahdollistaa laajakaistayhteyden rakentamisen myös pitkien etäisyyksien kunnissa.
- 3) Vapaa-ajan asunnot tulee saada tuen piiriin, jotta erityisesti vähävähäisillä alueilla on mahdollisuus saada lisää liittyjiä ja siten hieman kohtuullistaa keskimääräisiä liittymäkustannuksia.

Lohi Timo
Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymä